

מחלת הפה והטלפיים

בני היכל, בית גוברין

אני עובד בענף 16 שנה. שמעתי הרבה מאוד על המחלה, אבל עד עתה, לשמחתי הרבה, לא נתקלתי בה.

כשנודע שפרצה אצלנו המחלה לא הייתי בבית ואת ההודעה קיבלתי בטלפון ממרכז המשק. הייתי ממש בשוק ולא ידעתי איך

משק בית גוברין היה כידוע, אחד מאלה שנופגעו במחלת הפה והטלפיים. החלטתי לכתוב את הרשימה מפני שמי שלא חזה מבשרו את המחלה הזאת לא יכול להבין את משמעותה ההרסנית, הן מבחינה כלכלית, והן מבחינה מקצועית ומבחינת רוח הצוות.

חלק נכבד מהבוקרים בארץ היום הם אנשים צעירים, ולא זו בלבד שלא ראו את המחלה הזאת, אלא שגם אלה אשר לימדו אותם את המקצוע והעבירו להם את המידע עליה, רובם גם הם לא ראו אותה במרבית המקרים.

תמונה 2. פטמות מלאות פצעים

תמונה 1. פצעים בפיה של בהמה

שחטנו 3 פרות במשק לצריכה שלנו בפיקוח וטרינרי של רופאי מרבק והרופא הממשלתי. שאר הפרות התחילו להתאושש תוך שבוע. כבר לא היו להן כמעט פצעים בפה וגם התחילו ללכת יותר טוב. ברור שהן גם ירדו בתנובה בצורה משמעותית ביותר. יותר מאוחר מתה אחת מהחולות. הבעיות הקשות יותר היו הפרות שנפגעו בעטינים, ולאחת מהן אפילו נשרה פיטמה. כל זה הקשה מאוד על החליבה כי הפרות בעטו והיו עצבניות מאוד.

הנוזקים: ירידה בתנובת החלב הכללית ברפת שהסתכמה ב־1,000 ליטר לפרה. חלב אנטיביוטי כתוצאה מהטיפול המאסיבי לפרות חולות, שחלק ממנו היינו צריכים לשפוך, וחלק נשלח לייבוש במחלבת תל יוסף. 20 פרות מכרנו כשהוסר ההסגר, והעדר הוקטן. עבור חלק מהן קיבלנו מחיר נמוך ביותר בגלל המצב הגופני הירוד שלהן.

יש השערה שחלק הרבה יותר גדול של העדר נפגע במחלה אבל בצורה קלה ביותר, חה גרם להחלשה וירידה כללית בתנובה.

היום אנחנו עוסקים בשיקום הרפת, קניית מבכירות – והוצאת פרות שנראה לנו שלא יתאוששו ולא יגיעו לתיפקוד מלא בעדר, ודבר נוסף שיש לצפות זה קשיים בהתעברות והפלות.

★

היום המשמעות של המחלה ברורה לנו מאוד והיא חמורה בהתחשב בכל ההשלכות שיש לה. יתכן שבעבר, כאשר לא ידענו את מידת הנזק והיקף הבעיות והטירדה הנגרמים בעקבות מכת הפוֹט הפוקדת עדר חלב כמו שלנו, "זילזלנו" במידת מה בשמירה בפני המחלה. אני יודע שכיום נעשה הכל שלא נגיע למצב כזה עוד פעם, ומקווה מאוד שבכל הרפתות שלנו בארץ לא נגיע אף פעם למצב כזה.

להגיב. הייתי בטוח, ושוב מסיפורים ששמעתי בעבר, שזה יביא לסוף הרפת בבית גוברין. התחלתי לשאול בזהירות פרטים, והסתבר לי שנמצאו בקבוצה של גבוהות התנובה 14 פרות חולות. את החולות הראשונות גילה המזריע שראה כבר בעבר את המחלה וידע את הסימנים שלה. הוא הסתלק משם במהירות, ובמקרה פגש את הרופא הממשלתי, שבא מיד ובמבצע ראוי לציון התחיל לחסן את כל העדר בתנאים גרועים מאוד ללא קשירה. יחד עם זה הוא התחיל לעודד את צוות הרפתנים אשר בהתחלה נכנסו לאפטיה מלאה. עוד באותו ערב בודדו את הפרות החולות לקבוצה נפרדת, ושאר הקבוצות הורחקו ככל האפשר מהקבוצה החולה.

כשהגעתי הביתה 4 ימים אחרי פרוץ המחלה, ראיתי את הפרות החולות וההתרשמות היתה קשה. היו שם כבר 24 פרות, רבות מהן צולעות קשה מאוד, 3 מהן כבר לא יכלו ללכת, כולן מוציאות קצף מהפה ולחלק מהן פגיעות קשות בעטין. לאחר סיור יסודי ברפת גיליתי עוד 6 פרות שהיו הפעם מקבוצת המבכירות. זה הדאיג אותנו מאוד כי חשבנו ששאר הקבוצות מתחילות להידבק וההשפעה של החיסון היתה צריכה לפעול רק אחרי 10 ימים. היינו מודאגים מאוד גם בקשר ליונקים כי במקרה שהם היו נפגעים היתה מתחילה תמותה המונית שם.

למזלנו בזה נגמרה ההדבקה, כלומר 4 ימים לאחר התפרצות המחלה היא נבלמה, בינתיים בלי אף מקרה של מוות ו־30 פרות חולות.

מהיום הראשון של המחלה נקטנו בהסגר חמור ובמשטר ריסוסים ברפתות ובמעברים בסודה קאוסטית. מכונית החלב הגיעה אלינו אחת ל־3 ימים, ובמשאית מיוחדת הובאה גם התערובת.

בגלל ההסגר לא יכולנו למכור פרות, ולכן

מנוי נכבד!

עם חוברת 174, אוקטובר 1981, תתחיל שנת חתימה חדשה – תשמ"ב. אם בלצונך לשנות בשנת תשמ"ב את מספר חוברות "משק הבקר והחלב" שעליהן הנך חתום, הדע על כך למערכת באמצעות הספח שבחזור המצורף לחוברת זו. אנו מקווים ומשוכנעים שגם בשנת תשמ"ב הבאה עלינו לטובה, תמשיך ותהנה מ"משק הבקר והחלב".

המערכת